

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ἐδῶθεν ἄρχεται τό πρῶτον βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἦγουν πῶς ὁ Θεός ἔκαμεν τόν κόσμον καί ὅλα τά ἄλλα πράγματα ὡσπερ τά θέλετε ἠκούσει ἐδῶ παρακάτου

Κεφ. κε΄

[...] Ἡ δόξα καί ἡ ἀληθινή ἔνωσις ἡ ἐδική μας ἔναι φανερή καί ἀπλούστατη. Τό κορμί ἔναι ἀπό τήν γῆν τήν λεπτήν ὡς εἶπαμεν καί ἡ ψυχὴ διὰ μέσου ἐκ Θεοῦ ἦλθε καί ἀνακατώθησαν τά δύο καί ἐγένηκεν ἕνα ζῶον, καί τοῦτο ἔναι ἡ ἔνωσις κατὰ τήν ὑπόστασιν, ἦγουν ἡ συνδρομὴ ὅπου γίνεται τῶν δύο οὐσιῶν ἀπ' ἄλλη καί ἄλλη καί ὁμώνονται, καί γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἀπό δύο οὐσίαις, ἀπό τοῦ Θεοῦ καί ἀπό τῆς γῆς, ὡσπερ ἔλαβεν καί αὐτός ὁ Θεός τήν ἐδική μας ἀνθρωπίνην φύσιν καί ἔχει καί αὐτός δύο οὐσίαις, Θεός καί ἄνθρωπος. Καί τοῦτο θαυμάζει ὁ Χρυσόστομος, πῶς πλάττεται ὁ ἄνθρωπος εἰς τήν μήτραν τῆς γυναικός, καί πῶς ἔτσι ἐξαίφνης παρευθὺς ἡ ψυχὴ ἡ θεοεικελος ἔρχεται εἰς τὸ κορμί, καί ἐκεῖνοι ὅπου καυχῶνται ὅτι εἶναι σοφοὶ τῶν Ἑλλήνων σφάλουν, ἐπειδὴ ἐκεῖνον ὅπου ἔκαμεν τόν ἄνθρωπον δέν ἠξεύρουν, μηδὲ τήν πλάσιν τοῦ ἀνθρώπου ἠξεύρουν. Λοιπὸν ὡς εἶπαμεν, ἀπὸ τήν γῆν ἔναι ὁ χοῦς καί ἡ ψυχὴ ἀπὸ τόν Θεόν, καί τοῦτο ἔναι ἐκεῖνο ὅπου λέγει ἡ Γραφή «καί ἐνεφύ/σησεν εἰς τό πρόσωπον αὐτοῦ πνοήν ζωῆς καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν». Καί γροίκησε καλά ἀπὸ τοῦτο τό λοιπὸν ἡ ψυχὴ μία ἔναι, ἀμὴ ἔχει δυνάμεις διάφορες, διότι ἔναι εἰς ὅλο τό κορμί τοῦ ἀνθρώπου διεσπαρμένη καί κρατεῖται ἀπὸ πᾶσα ἔναν ἀρμόν ὅπου ἔχει τό κορμί, καί λέγουσιν ὅτι ἡ ἐνθύμησις τῆς ψυχῆς ἔναι εἰς τήν καρδίαν, καί ἡ ἐπιθυμία τῆς ἔναι εἰς τό συκώτι, καί ἡ δύναμις τοῦ λόγου ἔναι εἰς τόν ἐγκέφαλον καί ἀπ' αὐτὸν λάμπει καί δείχνει ὀλουσῶν. Καί ὁ Ἀπολλινάριος ἔλεγεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει δύο ψυχάς, καί δέν ἠξεύρει ὁ ἄθλιος τί λέγει ἡ θεία Γραφή, ὅπου λέγει «καί ἐγένετο ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν», δέν λέγει εἰς ψυχάς, ἀλλὰ εἰς ψυχὴν. Καί ὁ σοφὸς Πλωτῖνος καί ὁ Ἀπολλινάριος ὁ Λαοδικεὺς λέγει ὅτι ὁ ἄνθρωπος στέκεται ἦγουν κρατεῖται ἀπὸ τρεῖς αἰτίαις, ἀπὸ νοῦν, ἀπὸ ψυχὴν καί ἀπὸ κορμί, ἀλλὰ σφάλουν καί αὐτοί. Λέγει ὁ μέγας Βασίλειος ὅτι ὁ νοῦς ξεβλαστῶνει ἀπὸ τήν ψυχὴν, ἀπ' αὐτὴν ἐβγαίνει, καί ὡσπερ ἔναι τό μάτι εἰς τό κορμί ἔτσι ἔναι καί ὁ νοῦς εἰς τήν ψυχὴν, τό καθολικόν καί καθαρότερον μέρος τῆς ψυχῆς ἐπονομάζεται ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο λέγεται

ή ψυχή νοερά, διότι έχει αυτόν τόν νοῦν. [...]

Ελένη Κακουλίδη-Πάνου (επιμ.), *Ιωαννίκιος Καρτάνος, Παλαιά τε και Νέα Διαθήκη*, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη 2000.